



## شناسایی موانع توسعه مدیریتی فوتبال زنان در ایران عدرا افتخاری<sup>\*</sup>، حمیدرضا گوهررستمی<sup>۲</sup>، محمدرضا برومند<sup>۳</sup>

تاریخ پذیرش: ۹۴/۰۵/۲۱

تاریخ دریافت: ۹۳/۱۰/۱۰

### چکیده

**هدف:** این تحقیق با هدف بررسی موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران انجام شده است. **روش‌شناسی:** روش تحقیق از نوع توصیفی پیمایشی است و به صورت میدانی انجام شد. ابزار اندازه‌گیری تحقیق، پرسشنامه ۹ عاملی توسعه ورزش قهرمانی دی‌بوسچر (۲۰۰۶) بود، که با مصاحبه و مبنای تحقیق توسعه پیدا کرد. جامعه آماری در بخش مصاحبه، مربیان تیم ملی فوتبال بانوان ایران در رده های مختلف سنی، بازیکنان ملی و داوران خبره زن بودند که به صورت هدفمند انتخاب شدند و تا رسیدن به حد اشباع مصاحبه انجام گرفت. در بخش کمی نیز جامعه آماری شامل مربیان (۲۲ نفر)، سرپرستان (۲۲ نفر) و داوران (۲۲ نفر) و بازیکنان لیگ برتر فوتبال بانوان (۱۵۰ نفر) می‌باشند. روش نمونه‌گیری در بخش داوران، سرپرستان و مربیان به صورت تمام شمار و برابر با جامعه آماری و در بخش بازیکنان از نوع هدفمند بوده است که بر اساس جدول مورگان، نمونه آماری انتخاب شدند. در مجموع ۱۵۲ نفر به عنوان نمونه آماری این تحقیق انتخاب شدند. در نهایت اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS 22 و بهره‌گیری از آزمونهای آماری کلموگراف-اسمیرنوف، فریدمن و تحلیل عاملی با نرم‌افزار AMOS 21 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت..

**یافته‌ها:** نتایج نشان داد که از بین نه مولفه سطوح مدیریتی، بعد اماکن و تسهیلات ورزشی با بار عاملی ۰/۸۹۵، بیشترین و بعد حمایت مالی با بار عاملی ۰/۴۶۴، کمترین موانع توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران را تشکیل داده‌اند. **نتیجه‌گیری:** با توجه به نتایج تحقیق حاضر، عامل اماکن و تسهیلات ورزشی به عنوان مهم‌ترین مانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران شناسایی شد. از آنجایی که ورزش زنان در ابتدای مسیر توسعه خود قرار دارد، در شرایط فعلی نیاز به توسعه‌ی اماکن و تجهیزات ورزشی می‌باشد.

**واژه‌های کلیدی:** سطوح مدیریتی، فوتبال قهرمانی، موانع توسعه، زنان.

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

۲. استادیار دانشگاه گیلان

۳. استادیار دانشگاه شهید بهشتی تهران

\* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: Ozra.eftekhari@gmail.com

## مقدمه

امروزه ورزش از ضروری‌ترین نیازها و اساسی‌ترین نهادهای جوامع بشری به شمار می‌آید. گسترش روز افزون ورزش به گونه‌ای است که میلیون‌ها نفر انسان، در سراسر جهان از ورزشکاران، مربیان، داوران و مدیران باشگاه‌ها گرفته تا عکاسان، خبرنگاران، دست اندرکاران مطبوعات ورزشی و دیگر رسانه‌های گروهی، همه و همه در فعالیتهای ورزشی مشغول به کارند. در این میان بی‌شک فوتبال پرطرفدارترین، پربیننده‌ترین و هیجان‌انگیزترین رشته ورزشی در جهان محسوب می‌شود و در همین زمینه کشور ما نیز از این قاعده مستثنا نیست (المیری و همکاران، ۱۳۸۸؛ وثوقی و همکاران، ۱۳۸۸؛ و علی وند، ۱۳۸۶). امروزه تمام کشورها دریافته‌اند که توسعه ورزش قهرمانی و بهره‌گیری از مزایای مستقیم و غیر مستقیم آن بدون برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مناسب میسر نخواهد شد (رمضانی‌نژاد، ۱۳۹۲).

بررسی جایگاه زنان در فوتبال، امروزه به یکی از پژوهش‌های مهم در حوزه‌های مختلف اندیشه و علوم اجتماعی تبدیل شده است هر چند در دوره‌های مختلف، توانایی زنان در ورزش فوتبال چندان شناخته شده نبود اما امروزه حضور زنان در فوتبال، توجه همگان را به خود معطوف کرده است، به طوری که طی سال‌های متمادی، سرعت پیشرفت، ارتقای سطح فعالیت و عملکرد فوتبال زنان بسیار چشمگیر بوده است (عسگری خانقاه، ۱۳۸۶). حضور زنان به عنوان بخش مهمی از پیکره جامعه ما در عرصه ورزش قهرمانی ضرورتی انکار ناپذیر است و در سه دهه اخیر نیز فرصت‌های فراوانی برای پرداختن به ورزش و پیشرفت آنان فراهم شده است، اما باز

فاصله بین ورزش زنان و مردان زیاد می‌باشد و ورزش قهرمانی زنان با مشکلات و محدودیت‌های متعددی مواجه است که در این ارتباط می‌توان تبعیض بین زنان و مردان در تسهیلات (کیم<sup>۱</sup>، ۲۰۱۰)، مشکلات اقتصادی (رضایی صوفی، ۱۳۸۴)، کمبود پوشش شبکه‌های خبری و رسانه‌ها از ورزش قهرمانی زنان بخصوص فوتبال زنان نسبت به فوتبال مردان، و غیره را نام برد. با وجود اینکه پیشرفت و کامیابی ورزش قهرمانی در سده حال تا اندازه زیادی به نقش رسانه گره خورده است و رسانه‌ها در مورد ترویج و هم سرمایه‌گذاری ورزش قهرمانی ایفای نقش کرده‌اند، اما بین پوشش خبری ورزش زنان و مردان تبعیض قائل می‌شوند (خلیلی، ۱۳۹۴) و حامیان مالی تمایل کمی به حمایت از ورزش زنان دارند. در همین راستا قاسمی و همکاران (۱۳۸۶)، نیز در تحقیق خود ضمن تایید نقش تلویزیون در توسعه ورزش به ویژه ورزش قهرمانی، بیان می‌دارند یکی از مهمترین دلایل مشکلات در برخی از مولفه‌های ورزشی بی توجهی رسانه‌ها بخصوص تلویزیون می‌باشد. از آنجایی که فوتبال یکی از پرجاذبه‌ترین و پربیننده‌ترین ورزش‌ها در کشور ما می‌باشد، لذا رسانه‌ها هم می‌توانند همچون عضو بزرگتر از یک خانواده عمل کنند، و تاثیری شگرف بر تغییر نگرش افراد یک جامعه برای ارتقا و توسعه فوتبال زنان داشته باشند اما در بخش زنان در شرایط کنونی هم از نظر ساختار تشکیلاتی و هم در ارتباط با آموزش علمی و فنی در موازنه و قیاس با استانداردهای جهانی، دارای کمبودها و مشکل‌های بازدارنده‌ی قابل ملاحظه و نگران

کننده‌ای است. هر چند در طرح جامع ورزش کشور و در بخش ورزش قهرمانی تلاش‌هایی صورت گرفته و به مواردی از قبیل استعدادیابی، مربیگری، و فرصت‌های رقابتی اشاره شده، با وجود این باید اذعان کرد که با توجه به حرفه‌ای شدن لیگ ایران و توسعه فوتبال در باشگاه‌ها، متأسفانه اولویت‌بندی دقیقی از موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در کشور وجود ندارد و به همین دلیل سالانه بخش قابل توجهی از منابع مادی و معنوی به هدر می‌رود (افتخاری و همکاران، ۱۳۹۴). بنابراین فوتبال قهرمانی نیز مانند هر نظام دیگری نیازمند تدوین اهداف کلان، راهبردها و برنامه‌های عملیاتی است تا ضمن آگاهی از مسیر حرکت بتوان از هرگونه دوباره‌کاری، بیراهه رفتن و به هدر رفتن منابع مالی، انسانی و فیزیکی اجتناب ورزید. بنابراین امروزه برای توسعه در بخش فوتبال زنان و زیر پوشش قرار دادن آنان، باید به طور اساسی کوشید. یعنی برنامه‌ریزی برای فوتبال زنان همچون مردان باید به عنوان طرح ملی یا بخش عمده‌ای از طرح جامع ورزش در نظر گرفته شود تا برنامه‌های مدون و همه جانبه منطبق با شرایط کشور، علایق زنان، وضعیت اقتصادی و ارزش‌های حاکم بر جامعه تدوین و اجرا شود (کشکر، ۱۳۸۵). روند صحیح حرکت در راستای ارتقای سطح ورزش قهرمانی می‌تواند متضمن ارائه راهکارها برای پیشرفت آن ورزش و همچنین شناسایی مشکلات و موانع پیش روی آن ورزش باشد به همین دلیل هر ساله سعی می‌شود بودجه قابل توجهی به ورزش قهرمانی اختصاص داده شود، اما با وجود این در ایران، بیشتر فعالیت‌ها و برنامه‌ها بدون در نظر داشتن اهداف منطقی به اجرا گذاشته می‌شوند و تحقق

آرزوهای بزرگ به صورت تصادفی و سلیقه‌ای دنبال می‌شود (گرین<sup>۱</sup>، ۲۰۰۵). با رشد روزافزون فوتبال و پیشرفت و توسعه این ورزش در ایران؛ همچنین راه‌یابی تیم مردان به مسابقات جام جهانی در سال ۱۳۹۳ برای چندمین بار، و عدم موفقیت‌های چشمگیر فوتبال زنان در میادین بین‌المللی، ضروری است بیش از پیش در جهت‌دهی برنامه‌های آتی در فوتبال بانوان دقت لازم مبذول گردد، تا بتوان پیشرفت فوتبال بانوان و توسعه آن را در تمام زمینه‌های کاربردی تسهیل نمود. هر چند در طرح جامع ورزش کشور و در بخش ورزش قهرمانی زنان تلاش‌هایی صورت گرفته و به مواردی از قبیل استعدادیابی، مربیگری، و فرصت‌های رقابتی اشاره شده، اما اولویت‌بندی دقیقی وجود ندارد، یا اگر در طرح جامع ورزش کشور به آن پرداخته شده است، مورد توجه قرار نمی‌گیرد (افتخاری و همکاران، ۱۳۹۴)، بلکه فعالیت‌ها و برنامه‌ها، بدون چشم انداز روشن و منطقی که در سطح ملی پذیرفته شده باشند، به اجرا گذاشته می‌شوند و تحقق آرزوهای بزرگ به صورت تصادفی و سلیقه‌ای تعقیب می‌شوند (خلیلی، ۱۳۹۴). به طور کلی عوامل بسیاری وجود دارند که باعث موفقیت و توسعه ورزش در سطح قهرمانی می‌شوند. طبقه‌بندی این عوامل بسیار دشوار است، زیرا عملکردهای عالی در ورزش، ترکیبی از کیفیت‌های ژنتیکی، شرایط محیطی و جسمانی افراد است (دی‌بوسچر و همکاران<sup>۲</sup>، ۲۰۰۶). چنانچه فاکتورهای اساسی به گونه‌ای مناسب شناسایی گردند، از طریق صرف زمان و انرژی کمتر، مدیران و برنامه‌ریزان

1. Green

2. De Bosscher et al.

می‌توانند نیل به توسعه موفقیت فوتبال یک کشور را هدفمند کنند تا با هزینه بهینه بهترین عملکرد را از مربیان، بازیکنان و مسئولین انتظار داشته باشیم. موارد مذکور محققان را بر آن داشت تا با بررسی همه جانبه نظر مربیان، سرپرستان، بازیکنان و داوران حاضر در لیگ برتر فوتبال بانوان ایران و مرور مبانی نظری و پیشینه پژوهش، موانع مدیریتی موجود در فوتبال زنان را برای ارتقای سطح قهرمانی این رشته ورزشی شناسایی کرده و از این طریق با ارائه پیشنهادهای عملیاتی، به پیشرفت فوتبال زنان در کشور کمک کنند. سؤال اصلی این پژوهش این است که چه موانع مدیریتی در توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران تاثیرگذار می‌باشند و سپس با اولویت‌بندی هر یک از آنها میزان اهمیت نسبی هر کدام را مشخص نماییم.

تحقیقات مختلفی در این زمینه انجام شده است که در ادامه به برخی از تحقیقات انجام شده در حوزه مذکور اشاره خواهد شد. رضایی (۱۳۸۴)، با بررسی نتیجه برخی از پژوهش‌ها بیان می‌دارد که یکی از مشکلات جدی ورزش بانوان را باید تعداد اندک زنان در پست‌های مربیگری و مدیریت ورزش دانست و مشکل دیگر، فقدان الگوهای مشخص و عینی از زنان مربی و مدیر در قلمرو ورزش است که علاقه‌مندان به این بُعد از تخصص ورزش را با مشکل مواجه می‌سازد. سجادی (۱۳۷۹)، در پژوهشی علل ناکامی تیم‌های فوتبال جوانان ایران در مسابقات قهرمانی جوانان آسیا طی ۲۰ سال (۱۹۹۸-۱۹۷۸) را بررسی کرد. برخی نتایج حاکی از آن بود که عدم امنیت شغلی مربیان، عدم بهره‌گیری از مشاوران علمی و کادر پزشکی در

کنار تیم، اشکال در برنامه‌ریزی، سازماندهی و تدارک فدراسیون فوتبال و وجود مشکلات فنی، از مهم‌ترین عوامل ناکامی بوده‌اند. جلالی فراهانی (۱۳۸۴)، نیز در تحقیق خود بیان می‌کند که چنانچه خواهان استمرار موفقیت تیم ملی فوتبال در مجامع ملی هستیم باید در هر یک از این مقولات (مدیریت و تشکیلات بودجه و امکانات، برنامه‌ریزی‌های فوتبال، مربیان و پوشش رسانه‌ای و مطبوعاتی) به چاره‌اندیشی اساسی بپردازیم. احمدی (۱۳۹۰)، در پایان‌نامه خود تحت عنوان "بررسی و تعیین عوامل اثرگذار بر موفقیت ورزش قهرمانی ایران" از ماگویر<sup>۱</sup> (۱۹۹۹)، نقل می‌کند که تعدادی از عوامل اصلی که برای توسعه فوتبال لازم و ضروری هستند عبارتند از: استعدادیابی درست، روش‌های مربیگری و تمرین و دانش عمیق پزشکی ورزشی و علوم ورزشی. همچنین گرین (۲۰۰۴)، در مقاله‌ای تحت عنوان اولویت‌های سیاست‌گذاری در ورزش زنان انگلستان، عوامل اثرگذار بر ورزش زنان را افزایش کمی و کیفی تسهیلات و امکانات ورزشی، مربیان سطح بالا، دسترسی به شیوه‌های علمی و پزشکی، بازی‌های تدارکاتی، نقش مؤسسات آموزشی در پرورش ورزشکاران زن، تأسیس مدارس مخصوص ورزش جوانان، استخدام مربیان تمام وقت و تأسیس آکادمی ورزش قهرمانی زنان ذکر کرد. گارسیا و همکاران<sup>۲</sup> (۲۰۰۷)، در بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت فوتبال کشورها، تأثیر نسبی رسانه‌ها را بیشتر از هر عامل دیگر بر موفقیت ورزشی کشورها ذکر کرده‌اند. گولد و

3. Maguir

4. Garcia et al

برخوردار بودند. اوکلی و گرین<sup>۵</sup> (۲۰۰۱). نیز برخی عواملی را که می‌توانند در پیشرفت و موفقیت ورزشی برای همه کشورها تقریباً یکسان باشند شناسایی کردند برخی از این عوامل عبارتند از: ۱- سادگی مدیریت ۲- سیستم آماری مناسب برای شناسایی، کنترل و نظارت بر پیشرفت استعدادها و ورزشی ۳- فراهم نمودن خدمات ورزشی برای تمام اعضای تیم ۴- تسهیلات ویژه و توسعه یافته با اولویت استفاده برای ورزشکاران قهرمانی.

از آنجایی که فوتبال از رشته‌های پرطرفدار در دنیا می‌باشد و جایگاه ویژه‌ای نزد ورزش دوستان دارد از این رو بسیاری از کشورها در تلاشند تا با برنامه‌ریزی و سازماندهی مطلوب، موانع پیش روی توسعه ورزش در جامعه‌ی خود را جهت پیشرف روزافزون، از میان بردارند و با توجه به رشد اخیر فوتبال ایران و همچنین تقویت ساختارهای لیگ در بخش مردان و عدم موفقیت‌های چشمگیر در بخش زنان، بررسی موانع این ورزش در بخش زنان ضروری به نظر می‌رسد. با توجه به مباحث مطرح شده محقق در نظر دارد با استفاده از نظرات سرپرستان، داوران و بازیکنان و مربیان به عنوان هسته اصلی فوتبال قهرمانی زنان به این سؤال پاسخ دهد که موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران چه عواملی هستند و سپس با اولویت‌بندی آن‌ها میزان اهمیت نسبی هر کدام را مشخص نماید.

همکاران<sup>۱</sup> (۱۹۹۹)، در تحقیق خود تحت عنوان ارزیابی استراتژی‌های اثرگذار بر عملکرد ورزشکاران زن دریافتند که مربیان یکی از مهمترین عوامل موفقیت می‌باشند. کوپر و استرکین<sup>۲</sup> (۲۰۰۱)، در تحقیق خود نیز به نقش رسانه‌ها اشاره و بیان می‌کند رسانه‌ها نقش بسیار مهمی در توسعه ورزش دارند. بیکر و همکاران<sup>۳</sup> (۲۰۰۳)، در بررسی عوامل اثرگذار بر موفقیت ورزش به این نتیجه رسیدند که رقابت و رویدادها هسته اصلی موفقیت در ورزش‌هایی مانند فوتبال هستند. کرافورد و همکاران<sup>۴</sup> (۲۰۰۸)، در بررسی عوامل و مشکلات ورزشکاران قهرمان زن معلول کنیا ۷ عامل اصلی که مدیران و ورزشکاران معلول به عنوان موانع با آن مواجه بودند را چنین ذکر کردند: نگرش منفی به افراد معلول و ناتوان جسمی در جامعه، کمبود مربی و مشکلات مربیگری در بخش زنان، مشکل دسترسی و استفاده از تسهیلات و تجهیزات ورزشی، تسهیلات ناکافی، مشکلات جابه‌جایی (حمل و نقل) ورزشکاران، علائق نژادی (تبعیض نژادی) و عدم حمایت مالی تیم بانوان. دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۹)، در بررسی رابطه بین سیستم‌های توسعه ورزش قهرمانی و موفقیت در رقابت‌های بین‌المللی بین ۶ کشور ایتالیا، انگلستان، کانادا، نروژ، بلژیک و هلند بیان کردند که بعضی از عوامل در کشورهای موفق شامل ایتالیا، انگلیس، هلند، از قبیل منابع مالی، حمایت ورزشی و شغلی، تسهیلات تمرینی و مربیگری از اولویت بالاتری نسبت به سایر عوامل

1. Gould et al.
2. Kuper & Sterken
3. Baker et al
4. Crawford et al.

### روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر، با توجه به ماهیت و اهداف تحقیق از نوع تحقیقات کاربردی بوده که به لحاظ ویژگی در نحوه جمع‌آوری اطلاعات، از نوع توصیفی-پیمایشی می‌باشد که به صورت نظرخواهی و به شکل میدانی انجام گرفته است. در این تحقیق در دو بخش به جمع‌آوری اطلاعات اقدام شده است. در مرحله اول در زمینه جمع‌آوری اطلاعات تئوریک و پیشینه تحقیق از منابع کتابخانه‌ای، اینترنت، مقالات و پایان‌نامه‌های مرتبط با موضوع و در مرحله بعد از پرسش‌نامه محقق ساخته، جهت جمع‌آوری داده‌ها استفاده گردیده است. پرسشنامه مورد استفاده در این تحقیق حاوی ۴۷ سوال می‌باشد که با متغیرهای (حمایت مالی، ساختار و سازماندهی سیاست‌های ورزش، میزان مشارکت ورزشی، استعدادیابی، حمایت ورزشی، اماکن و تسهیلات، تدارک مربیان و توسعه مربیگری، رقابت‌های ملی و تحقیقات علمی) نامگذاری گردید که جهت طراحی آن ابتدا بر اساس مطالعات مبانی نظری و مقالات متعدد علمی و جمع‌بندی و نتیجه‌گیری آن‌ها، فهرستی از مهمترین موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در نه بعد از مدل نه‌گانه ورزش قهرمانی دی‌پوسچر (۲۰۰۶) گرفته شد که با مصاحبه برخی سوالات حذف و اصلاح و سپس سوالات نهایی پرسشنامه با طیف پنج ارزشی لیکرت طراحی گردید که پس از بازبینی و تایید روایی آن توسط ۱۱ نفر از اساتید مجرب در زمینه مدیریت ورزشی و تعیین پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ به میزان ۰/۹۴، پرسشنامه مورد استفاده قرار گرفت. با توجه به آمار ارائه شده از سوی فدراسیون فوتبال، جامعه آماری تحقیق حاضر شامل مربیان و سرپرستان شاغل در لیگ برتر (۲۲ نفر)، بازیکنان (۱۵۰ نفر) و داوران لیگ برتر فوتبال بانوان (۲۲ نفر) می‌باشند. روش

نمونه‌گیری در این پژوهش از نوع هدفمند بوده است. به طوری که نمونه آماری در نظر گرفته شده در بخش داوران، سرپرستان و مربیان به صورت تمام شمار و برابر با جامعه آماری و در بخش بازیکنان بر اساس جدول تعیین حجم نمونه مورگان، ۱۰۸ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. در مجموع ۱۶۰ پرسشنامه در میان نمونه آماری توزیع گردید که از این میان ۱۳۵ پرسشنامه عودت داده شد که ۴ پرسشنامه به دلیل مخدوش بودن مورد استفاده قرار نگرفته و مابقی جهت سازماندهی و تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده وارد نرم افزار اس پی اس اس، ورژن ۲۱ گردید. به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی نظیر (فراوانی، حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف استاندارد) جهت توصیف متغیرها، گویه‌ها و شاخص‌ها استفاده شد و در سطح آمار استنباطی از تکنیک آماری کلموگراف-اسمیرنوف برای تعیین وضعیت طبیعی بودن داده‌ها استفاده گردید و به منظور اولویت‌بندی موانع از تحلیل عاملی با نرم افزار Amos2 و برای تفاوت بین موانع از آزمون فریدمن استفاده شده است.

### یافته‌های پژوهش

از مجموع ۱۳۱ نفر نمونه تحت بررسی در تحقیق حاضر، سرپرستان با میانگین سن ۳۳/۴ بیشترین و بازیکنان با میانگین سنی ۲۴/۲ پایین‌ترین گروه سنی را تشکیل می‌دادند. در بخش بازیکنان از ۹۴ نمونه آماری، ۸ نفر (۸/۵۱٪) دانش آموز، ۲۷ نفر (۲۸/۷۲٪) دیپلم، ۱۵ نفر (۱۵/۹۵٪) فوق دیپلم، ۳۵ نفر (۳۸/۲۳٪) لیسانس، ۹ نفر (۹/۵۹٪) فوق لیسانس و بالاتر بودند. در بخش مربیان از ۱۵ نمونه آماری، ۲ نفر (۱۳/۳٪) دیپلم، ۴ نفر (۲۶/۷٪) فوق

برازش  $GFI^1$ ،  $AGFI^2$ ،  $NFI^3$ ،  $IFI^4$ ،  $CFI^5$  بزرگتر از ۰/۹، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

دیپلم، ۶ نفر (۴۰٪) لیسانس و ۳ نفر (۲۰٪) فوق لیسانس و بالاتر بودند. در بخش سرپرستان از ۷ نمونه آماری، ۳ نفر (۴۲/۸۵٪) فوق دیپلم، ۳ نفر (۴۲/۸۵٪) لیسانس و ۱ نفر (۱۴/۳٪) فوق لیسانس و بالاتر بودند. در بخش داوران، از ۱۵ نمونه آماری، ۳ نفر (۲۰٪) دیپلم، ۳ نفر (۲۰٪) فوق دیپلم، ۴ نفر (۲۷/۷٪) لیسانس و ۵ نفر (۳۳/۳٪) فوق لیسانس بودند. نتایج نشان داد در میان بازیکنان و مربیان مدرک تحصیلی لیسانس، در میان سرپرستان مدرک تحصیلی فوق دیپلم و لیسانس و در میان داوران مدرک تحصیلی فوق لیسانس بیشترین درصد را به خودشان اختصاص داده اند. نتایج مربوط به شغل ورزشی نشان می‌دهد که از مجموع ۱۳۱ نمونه آماری تحت بررسی ۹۴ نفر (۷۱/۷۵٪) از پاسخ دهندگان بازیکن، ۷ نفر (۵/۳۵٪) سرپرست و سهم مربیان و داوران هر کدام ۱۵ نفر (۱۱/۴۵٪) بودند. نتایج مربوط به سابقه فعالیت در لیگ نشان داد که از مجموعه ۱۳۱ نمونه آماری تحت بررسی، بیشترین پاسخ دهندگان (۲۹٪) دارای سابقه ۲ تا ۳ سال فعالیت در لیگ و کمترین پاسخ دهندگان (۱۰/۷) دارای فعالیت ۱۰ سال و بالاتر بودند.

نتایج آزمون فریدمن در جدول ۱، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین رتبه بعد اماکن و تسهیلات ورزشی وجود ندارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $P < 0/18$  است که از سطح خطای  $P < 0/05$  بیشتر است. به عبارت دیگر تفاوت معنی‌داری بین گویه‌ها وجود ندارد همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گویه «توجه نکردن به زیرساخت‌های اصلی» بیشترین تأثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد. شاخص‌های

1. Goodness of fit index (GFI)
2. Adjusted goodness of fit index (AGFI)
3. Normed fit index (NFI)
4. Incremental fit index (IFI)
5. Comparative fit index (CFI)

**جدول ۱.** نتایج آزمون فریدمن در سطح اماکن و تسهیلات به همراه متغیرهای سازنده و بارهای عاملی متناظر

| موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح اماکن و تسهیلات ورزشی | میانگین رتبه | Chi   | Df    | Sig   | بار عاملی |
|--|--------------|-------|-------|-------|-----------|
| توجه نکردن به زیرساختهای اصلی  | ۳            |       |       |       | ۰/۸۹۴     |
| عدم تخصیص عادلانه امکانات  | ۳/۲۷         |       |       |       | ۰/۸۷۶     |
| نبود دسترسی آسان به تسهیلات تمرینی                                   | ۲/۸۵         |       |       |       | ۰/۸۲۳     |
| مطلوب نبودن وضعیت باشگاهها   | ۲/۹۸         | ۱۱/۸۷ | ۴     | ۰/۱۸  | ۰/۸۰۸     |
| کمبود تجهیزات و زیرساختهای ورزشی                                     | ۲/۹۰         |       |       |       | ۰/۳۵۸     |
| شاخصهای برازش  | GFI          | AGFI  | NFI   | IFI   | CFI       |
| مدل اندازه‌گیری  | ۰/۹۸۵        | ۰/۹۵۴ | ۰/۹۸۶ | ۰/۹۹۹ | ۰/۹۹۹     |
|  |              |       |       |       | ۱/۰۷۵     |

سطوح پایه باشگاههای فوتبال « بیشترین تاثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد. شاخصهای برازش GFI، AGFI، NFI، IFI، CFI، بزرگتر از ۰/۹، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

همچنین نتایج آزمون فریدمن در جدول ۲، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین رتبه‌های سطح استعدادیابی وجود دارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $P < ۰/۰۰۱$  است که از سطح خطای  $P < ۰/۰۵$  کمتر است. به عبارت دیگر تفاوت معنی‌داری بین گویه‌ها وجود ندارد. همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گویه «کم‌توجهی به توسعه فوتبال بانوان در

**جدول ۲.** نتایج آزمون فریدمن در سطح استعدادیابی به همراه متغیرهای سازنده و بارهای عاملی متناظر

| موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح استعدادیابی    | میانگین رتبه | Chi   | Df    | Sig   | بار عاملی |
|---|--------------|-------|-------|-------|-----------|
| کم‌توجهی به توسعه فوتبال بانوان در سطوح پایه باشگاههای فوتبال | ۴/۹۱         |       |       |       | ۰/۹۳۲     |
| نداشتن سیستم استعدادیابی درست                                 | ۴/۵۶         |       |       |       | ۰/۸۸۰     |
| نبود برنامه‌ریزی جامع شناسایی استعدادها جوان                  | ۴/۸۵         |       |       |       | ۰/۸۴۹     |
| نبود کمپ‌های تمرینی   | ۳/۹۱         |       |       | ۰/۰۰۱ | ۰/۸۳۲     |
| نبود مدارس حرفه‌ای فوتبال                                     | ۴/۷۱         |       |       |       | ۰/۸۱۹     |
| فقدان کمیته و کیفیت کلاسهای آموزشی                            | ۴/۴۰         | ۲۳/۷۳ | ۷     |       | ۰/۸۰۱     |
| نبود نظام جامع شناسایی و پرورش استعدادها                      | ۴/۵۷         |       |       |       | ۰/۷۱۲     |
| شاخصهای برازش   | GFI          | AGFI  | NFI   | IFI   | CFI       |
| مدل اندازه‌گیری   | ۰/۹۴۴        | ۰/۸۷۹ | ۰/۹۵۷ | ۰/۹۷۳ | ۰/۹۷۳     |
|   |              |       |       |       | ۲/۶۱۷     |

گویه‌های سطح حمایت مالی وجود دارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $P < ۰/۰۰۱$  است که از سطح خطای

در ادامه نتایج آزمون فریدمن در جدول ۳، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین‌های رتبه



شاخص‌های برازش GFI، AGFI، NFI، IFI، CFI، بزرگتر از ۰/۹، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

$P < 0/05$  کمتر است. همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گوپه «نبود سرمایه‌گذاری مناسب بخش‌های خصوصی در ورزش زنان» بیشترین تأثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد.

### جدول ۳. نتایج آزمون فریدمن در سطح حمایت مالی به همراه متغیرهای سازنده و بارهای عاملی متناظر

| بار عاملی | Sig   | df    | Chi   | میانگین رتبه | موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح حمایت مالی |
|-----------|-------|-------|-------|--------------|---|
| ۰/۹۴۸     |       |       |       | ۳/۰۴         | نبود سرمایه‌گذاری مناسب بخش‌های خصوصی در ورزش زنان        |
| ۰/۹۴۲     |       |       |       | ۳/۲۶         | نداشتن حامی مالی در فوتبال زنان                           |
| ۰/۹۳۹     | ۰/۰۰۱ |       |       | ۳/۰۵         | کمبود میزان بودجه و اعتبارات تخصصی                        |
| ۰/۷۷۴     |       | ۴     | ۲۰/۴۴ | ۲/۶۸         | مدیریت بازاریابی ضعیف در حیطه فوتبال زنان                 |
| ۰/۶۷۶     |       |       |       | ۲/۹۶         | عدم تبلیغات کافی برای توسعه فوتبال زنان                   |
| CFI       | IFI   | NFI   | AGFI  | GFI          | CMIN/DF   |
| ۰/۹۸۸     | ۰/۹۸۸ | ۰/۹۸۲ | ۰/۹۶۷ | ۰/۹۶۵        | ۲/۹۵۱   |
|           |       |       |       |              | شاخص‌های برازش<br>مدل اندازه‌گیری                         |

بیشترین تأثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد. شاخص‌های برازش GFI، AGFI، NFI، IFI، CFI، بزرگتر از ۰/۹، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

همچنین نتایج آزمون فریدمن در جدول ۴، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین‌های رتبه گوپه‌های سطح حمایت شغلی وجود دارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $P < 0/001$  است که از سطح خطای  $P < 0/05$  کمتر است. همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گوپه « نبود حمایت از ورزشکاران (بیمه، حقوق) پس از دوران قهرمانی»

### جدول ۴. نتایج آزمون فریدمن در سطح حمایت شغلی به همراه متغیرهای سازنده و بارهای عاملی متناظر

| بار عاملی | Sig   | df    | Chi   | میانگین رتبه | موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح حمایت شغلی          |
|-----------|-------|-------|-------|--------------|--|
| ۰/۹۴۵     |       |       |       | ۳/۰۵         | نبود حمایت از ورزشکاران (بیمه، حقوق) پس از دوران قهرمانی           |
| ۰/۸۶۴     |       |       |       | ۳/۳۹         | پایین بودن میزان قراردادهای بازیکنان                               |
| ۰/۷۵۷     | ۰/۰۰۱ |       |       | ۲/۹۸         | حمایت‌های مالی از ورزشکاران نخبه فقط در مدت زمان قرارداد با باشگاه |
| ۰/۷۵۵     |       | ۴     | ۲۵/۷۶ | ۲/۸۴         | کمبود حمایت رقابتی و آموزشی  |
| ۰/۶۳۴     |       |       |       | ۲/۷۴         | اختصاص زمانهای نامناسب برای تمرین                                  |
| CFI       | IFI   | NFI   | AGFI  | GFI          | CMIN/DF  |
| ۰/۹۶۶     | ۰/۹۶۷ | ۰/۹۵۵ | ۰/۹۴۱ | ۰/۹۴۷        | ۳/۷۵۸  |
|           |       |       |       |              | شاخص‌های برازش<br>مدل اندازه‌گیری                                  |

تاثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد. شاخص‌های برازش GFI، AGFI، NFI، IFI، CFI، بزرگتر از ۰/۹، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

دیگر نتایج آزمون فریدمن در جدول ۵، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین‌های رتبه گویه‌های سطح توسعه مربیگری وجود دارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $P < ۰/۰۰۱$  است که از سطح خطای  $P < ۰/۰۵$  کمتر است. همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گویه «عدم نظام نوین مربیگری در ورزش کشور» بیشترین

#### جدول ۵. نتایج آزمون فریدمن در سطح توسعه مربیگری به همراه متغیرهای سازنده و بارهای عاملی متناظر

| بار عاملی | Sig   | df    | Chi   | میانگین رتبه | موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح توسعه مربیگری |                 |
|-----------|-------|-------|-------|--------------|--|-----------------|
| ۰/۱۸۶۲    |       |       |       | ۲/۲۵         | عدم نظام نوین مربیگری در ورزش کشور                           |                 |
| ۰/۷۹۹     |       |       |       | ۳/۲۸         | کمبود مربیان آکادمیک و حرفه ای در فوتبال زنان                |                 |
| ۰/۷۴۶     | ۰/۰۰۱ |       |       | ۳/۰۳         | نبود الگوسازی خوب برای مربیان جوانتر                         |                 |
| ۰/۷۳۱     |       | ۴     | ۲۳/۴۸ | ۲/۷۶         | عدم اعزام مربیان زن به کلاسهای آموزشی برون مرزی              |                 |
| CFI       | IFI   | NFI   | AGFI  | GFI          | CMIN/DF  | شاخص‌های برازش  |
| ۰/۹۶۰     | ۰/۹۶۰ | ۰/۹۵۳ | ۰/۹۹۱ | ۰/۹۵۸        | ۶/۰۱۱  | مدل اندازه‌گیری |

مردان «بیشترین تاثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد. شاخص‌های برازش GFI، AGFI، NFI، IFI، CFI، بزرگتر از ۰/۹، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

همچنین نتایج آزمون فریدمن در جدول ۶، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین‌های رتبه گویه‌های سطح مشارکت ورزشی وجود ندارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $P < ۰/۵۷۰$  است که از سطح خطای  $P < ۰/۰۵$  بیشتر است. همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گویه «عدم تخصیص عادلانه منابع مختلف فدراسیونها بین زنان و

#### جدول ۶. نتایج آزمون فریدمن در سطح مشارکت ورزشی به همراه متغیرهای سازنده و بارهای عاملی متناظر

| بار عاملی | Sig   | Df    | Chi   | میانگین رتبه | موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح مشارکت ورزشی |                 |
|-----------|-------|-------|-------|--------------|---|-----------------|
| ۰/۹۱۱     |       |       |       | ۲/۹۵         | عدم تخصیص عادلانه منابع مختلف فدراسیونها بین زنان و مردان   |                 |
| ۰/۹۰۳     |       |       |       | ۲/۹۱         | کمبود فرهنگ‌سازی و یافتن الگوهای ورزشی مناسب                |                 |
| ۰/۷۷۳     | ۰/۵۷۰ |       |       | ۲/۹۳         | نبود همکاری لازم فدراسیون و هیات‌ها با آموزش و پرورش        |                 |
| ۰/۶۴۹     |       | ۴     | ۲/۹۲  | ۳/۱۱         | اهمیت ندادن به مسابقات فوتبال دختران در مدارس               |                 |
| ۰/۶۰۷     |       |       |       | ۳/۰۸         | نبود تیم‌های پایه فوتبال زنان در رده‌های مختلف سنی          |                 |
| CFI       | IFI   | NFI   | AGFI  | GFI          | CMIN/DF   | شاخص‌های برازش  |
| ۰/۹۹۵     | ۰/۹۹۵ | ۰/۹۸۴ | ۰/۹۳۴ | ۰/۹۸۲        | ۱/۵۱۹   | مدل اندازه‌گیری |

فوتبال « بیشترین تاثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد. شاخص‌های برازش GFI، AGFI، NFI، IFI، CFI، بزرگتر از ۰/۹، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

در ادامه نتایج آزمون فریدمن در جدول ۷، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین‌های رتبه گویه‌های سطح پژوهش علمی وجود ندارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $P < 0/126$  است که از سطح خطای  $0/05 < P$  بیشتر است. همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گویه « اولویت ندادن زیاد به تحقیقات علمی در زمینه

جدول ۷. نتایج آزمون فریدمن در سطح پژوهش علمی به همراه متغیرهای سازنده و بارهای عاملی متناظر

| بار عاملی | Sig   | Df    | Chi   | میانگین رتبه | موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح پژوهش علمی |
|-----------|-------|-------|-------|--------------|---|
| ۰/۹۲۸     |       |       |       | ۲/۸۴         | اولویت ندادن زیاد به تحقیقات علمی در زمینه فوتبال         |
| ۰/۸۱۱     | ۰/۱۲۶ |       |       | ۳/۰۳         | عدم استفاده مناسب از روش علمی جهت استعدادیابی             |
| ۰/۷۱۱     |       | ۴     | ۷/۱۸  | ۲/۸۸         | ضعف در همکاری بین دانشگاه‌ها و مراکز ورزشی                |
| ۰/۵۷۹     |       |       |       | ۳/۱۱         | عدم شرکت منظم مربیان، مدیران در کنفرانس‌ها                |
| CFI       | IFI   | NFI   | AGFI  | GFI          | CMIN/DF   |
| ۰/۹۸۹     | ۰/۹۰۸ | ۰/۹۹۹ | ۰/۹۹۷ | ۰/۹۷۹        | ۰/۰۶۷   |
|           |       |       |       |              | شاخص‌های برازش<br>مدل اندازه‌گیری                         |

سازماندهی رقابت‌های بین‌المللی « بیشترین تاثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد. شاخص‌های برازش GFI، AGFI، NFI، IFI، CFI، بزرگتر از ۰/۹، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

همچنین نتایج آزمون فریدمن در جدول ۸، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین‌های رتبه‌ی گویه‌های سطح رقابت‌های ملی وجود ندارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $0/03 < P$  است که از سطح خطای  $0/05 < P$  کمتر است. همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گویه « نبود یک استراتژی ملی برای

جدول ۸. نتایج آزمون فریدمن برای موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح رقابت‌های ملی

| بار عاملی | Sig   | Df    | Chi   | میانگین رتبه | موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح رقابت‌های ملی                 |
|-----------|-------|-------|-------|--------------|--|
| ۰/۸۲۴     |       |       |       | ۲/۶۶         | نبود یک استراتژی ملی برای سازماندهی رقابت‌های بین‌المللی                     |
| ۰/۷۹۳     | ۰/۰۰۳ |       |       | ۳/۰۲         | عدم هماهنگی بین حضور تیم‌های فوتبال زنان در مسابقات بین‌المللی با نیازهایشان |
| ۰/۷۷۶     |       | ۴     | ۱۳/۲۶ | ۳/۱۳         | عدم میزبانی رویدادهای بین‌المللی در کشور                                     |
| ۰/۶۸۰     |       |       |       | ۳/۱۲         | عدم حضور زنان فوتبالیست در تیم‌های خارجی                                     |
| CFI       | IFI   | NFI   | AGFI  | GFI          | CMIN/DF  |
| ۱/۰۰۰     | ۱/۰۰۹ | ۱/۰۰۰ | ۰/۹۹۹ | ۱/۰۰۰        | ۰/۰۲۱  |
|           |       |       |       |              | شاخص‌های برازش<br>مدل اندازه‌گیری  |

نتایج آزمون فریدمن در جدول ۹، نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در میانگین‌های رتبه‌گویه-های سطح ساختار و سیاست‌های ورزشی وجود دارد؛ زیرا سطح معنی‌داری  $P < 0/001$  است که از سطح خطای  $P < 0/05$  کمتر است. همچنین بر اساس نتایج بارعاملی گزارش شده، گویه «مدیریت ضعیف در تیم‌های فوتبال زنان»

بیشترین تاثیرگذاری را به عنوان موانع توسعه فوتبال بانوان در این بعد را دارا می‌باشد. شاخص‌های برازش AGFI، GFI، NFI، IFI، CFI، بزرگتر از ۰/۸، است که اعتبار این مدل را تأیید کردند در نتیجه این مدل به سطح مطلوبی از برازش دست یافته است.

#### جدول ۹. نتایج آزمون فریدمن در سطح ساختار و سیاست‌های ورزشی به همراه متغیرهای سازنده و بارهای عاملی متناظر

| بار عاملی | Sig   | Df    | Chi   | میانگین رتبه | موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در سطح ساختار و سیاست‌های ورزشی |
|-----------|-------|-------|-------|--------------|---|
| ۰/۸۴۶     |       |       |       | ۵/۱۵         | مدیریت ضعیف در تیم‌های فوتبال زنان                                      |
| ۰/۸۳۷     |       |       |       | ۶/۱۱         | نبود برنامه استراتژیک برای جذب و فروش بازیکن                            |
| ۰/۸۱۹     |       |       |       | ۵/۱۶         | فقدان نظام شایسته‌سالاری در تعیین مدیران زن                             |
| ۰/۷۸۶     |       |       |       | ۵/۰۵         | کارآمد نبودن و تغییر مکرر مدیریت ورزش کشور                              |
| ۰/۷۷۱     |       |       |       | ۵/۵۹         | عدم استمرار حضور مربیان برجسته در تیم ملی زنان                          |
| ۰/۷۰۵     | ۰/۰۰۱ | ۹     | ۵۶/۵۲ | ۴/۹۳         | عدم هماهنگی مناسب و وحدت سیاست‌گذاری سازمان‌های مختلف ورزش کشور         |
| ۰/۶۶۲     |       |       |       | ۵/۶۳         | اجرای سیاست خصوصی‌سازی در ورزش به شیوه نامناسب                          |
| ۰/۶۲۱     |       |       |       | ۶/۵۶         | عدم فرهنگ‌سازی در باشگاه‌ها برای حمایت تیم بانوان                       |
| CFI       | IFI   | NFI   | AGFI  | GFI          | CMIN/DF   |
| ۰/۹۸۲     | ۰/۹۸۲ | ۰/۹۵۷ | ۰/۸۹۲ | ۰/۹۴۶        | ۰/۶۸۰   |
|           |       |       |       |              | شاخص‌های برازش  |
|           |       |       |       |              | مدل اندازه‌گیری   |

در جدول ۱۰، نیز میانگین رتبه‌های کل ابعاد موانع توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران به همراه شاخص‌های برازش هر یک از آنها گزارش شده است. که بعد اماکن و تسهیلات با بالاترین بار

عاملی و بعد حمایت مالی با کمترین بار عاملی به ترتیب بیشترین و کمترین تاثیرگذاری را در موانع توسعه فوتبال بانوان ایران دارا می‌باشند.

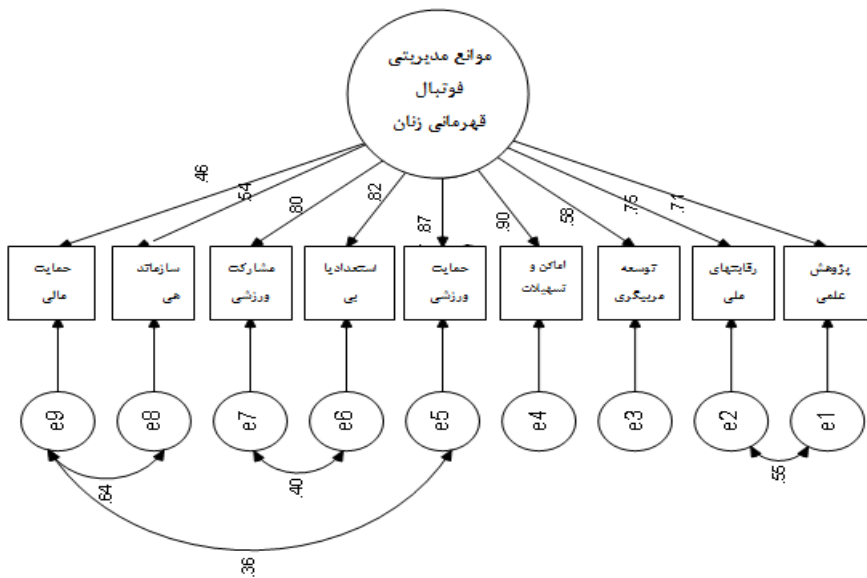
#### جدول ۱۰. آزمون فریدمن، شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری و بار عاملی برای سطح مدیریتی موانع توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران

| بار عاملی | Sig | Df | Chi | میانگین رتبه | موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران |
|-----------|-----|----|-----|--------------|--|
| ۰/۸۹۵     |     |    |     | ۴/۰۱         | اماکن و تسهیلات                                  |
| ۰/۸۷۳     |     |    |     | ۴/۶۲         | حمایت ورزشی و شغلی                               |
| ۰/۸۱۹     |     |    |     | ۸/۰۶         | شناسایی استعداد‌های ورزشی                        |
| ۰/۷۹۹     |     |    |     | ۳/۵۰         | مشارکت ورزشی                                     |
| ۰/۷۵۳     |     |    |     | ۴/۲۸         | رقابت‌های ملی                                    |

|            |            |            |             |            |                                |
|------------|------------|------------|-------------|------------|--------------------------------|
| ۰/۷۱۴      | ۰/۰۰۱      | ۸          | ۵۴۴/۵۰۴     | ۳/۷۶       | پژوهش علمی                     |
| ۰/۵۸۱      |            |            |             | ۳/۷۲       | توسعه مربیگری                  |
| ۰/۵۳۸      |            |            |             | ۸/۵۳       | سازماندهی سیاست‌های ورزشی      |
| ۰/۴۶۴      |            |            |             | ۴/۵۲       | حمایت مالی                     |
| <b>CFI</b> | <b>IFI</b> | <b>NFI</b> | <b>AGFI</b> | <b>GFI</b> | <b>CMIN/DF</b>                 |
| ۰/۹۶۱      | ۰/۹۶۲      | ۰/۹۳۷      | ۰/۸۲۷       | ۰/۹۱۱      | شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری |
|            |            |            |             |            | ۲/۴۴                           |

مربوط به آن و بارهای عاملی متناظر هر یک، بطور کلی آورده شده است.

در شکل زیر، تحلیل عاملی موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان و زیر مولفه‌های



شکل ۱. تحلیل عاملی سطح مدیریتی موانع توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران

کمترین موانع در بخش حمایت مالی با بار عاملی (۰/۴۶۴)، می‌باشد.

۹ عاملی توسعه ورزش قهرمانی دی‌بوسچر بوده که با مصاحبه و مبانی تحقیق توسعه و مورد بررسی قرار گرفت. این نه بعد شامل امکان و تسهیلات ورزشی با بار عاملی (۰/۹۰۵)، حمایت ورزشی و شغلی با بار عاملی (۰/۸۷۳)، توسعه استعدادیابی ورزشی با بار عاملی (۰/۸۲۹)،

با توجه به شکل ۱، بیشترین موانع مدیریتی موجود در فوتبال قهرمانی زنان در بخش امکان و تسهیلات ورزشی با بار عاملی (۰/۹۰۵) و

### بحث و نتیجه‌گیری

این تحقیق با هدف تعیین موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان در ایران انجام شد که مبانی متغیرها و چارچوب اصلی پرسشنامه مدل

کشورهای مختلف می‌توان مشاهده کرد که بیشترین افتخارات ملی نصیب کشورهای شده است که امکانات ورزشی مناسب و استانداردتری دارند (الهی و پورآقایی اردکانی، ۱۳۸۳). هر چند در سالهای اخیر روند ساخت اماکن و فضاهای ورزشی رو به رشد بوده است، این موضوع که در ساخت اماکن ورزشی مذکور تا چه حد استانداردهای بین‌المللی رعایت شده یا تا چه حد بطور ویژه نیازهای ورزش قهرمانی بانوان را تأمین کرده است قابل تأمل است. در حال حاضر نیز یکی از مهمترین دلایل عدم توفیق در اخذ میزبانی مسابقات بین‌المللی توسط ایران، کیفیت ضعیف اماکن ورزشی و استاندارد نبودن آنهاست (الهی و پورآقایی اردکانی، ۱۳۸۳)؛ بنابراین به نظر می‌رسد با اتخاذ راهبردی مناسب و به موقع و کاهش و تعدیل موانع موجود این سطح، بتوان در مسیر بهبود و توسعه این مولفه گامی رو به جلو برداشت.

در عامل حمایت شغلی و ورزشی گوینه «نبود حمایت از ورزشکاران (بیمه، حقوق) پس از دوران قهرمانی» با بار عاملی ۰/۹۴۵ به عنوان مهمترین مانع این سطح شناخته شد. این نتیجه با نتایج دیگر محققان چون اوکلی و گرین (۲۰۰۱)، بوهلک و همکاران<sup>۱۶</sup> (۲۰۰۹) و دی‌پوسچر و همکاران (۲۰۰۹)، همسو می‌باشد. محیطی که ورزشکاران را از جنبه‌های مختلف (به ویژه آموزش و آمادگی برای زندگی پس از دوران ورزشی) حمایت می‌کند احتمالاً موفقیت آن‌ها را افزایش می‌دهد چرا که حمایت شغلی و ورزشی می‌تواند سهم مؤثری بر عملکرد هر

مشارکت ورزشی با بار عاملی (۰/۸۰۹)، رقابت‌های ملی با بار عاملی (۰/۷۵۳)، پژوهش علمی با بار عاملی (۰/۷۱۴)، توسعه مربیگری با بار عاملی (۰/۵۸۱)، سازماندهی و سیاستهای ورزشی با بار عاملی (۰/۵۴۸) و حمایت مالی با بار عاملی (۰/۴۶۴)، به ترتیب به عنوان موانع مدیریتی توسعه فوتبال قهرمانی زنان ایران شناخته شدند.

همانگونه که در بخش یافته‌های پژوهش ملاحظه شد؛ نتایج تحقیق حاضر نشان داد که در سطح اماکن و تسهیلات ورزشی گوینه «توجه نکردن به زیرساختهای اصلی و مناسب» با بار عاملی (۰/۸۹۵) به عنوان مهمترین مانع این سطح شناخته شد. این نتیجه با نتایج تحقیقات زیادی چون اوکلی و گرین (۲۰۰۱)، سوتیرادو و همکاران (۲۰۰۸)، دی‌پوسچر و همکاران (۲۰۰۹) و چاد و همکاران (۲۰۰۵) همخوانی دارد که اماکن و تسهیلات مناسب را از عوامل موفقیت و توسعه در ورزش قهرمانی می‌دانند چرا که توجه به زیرساخت‌ها سهم بسزایی بر موفقیت ورزشکاران دارد و یکی از عوامل مؤثر در ارتقای کیفی اجرای ورزشی به شمار می‌آید. تسهیلات تمرینی با کیفیت بالا می‌تواند به مقدار زیادی بر موفقیت ورزشکاران تأثیر بگذارد و بر آمادگی آنها برای عملکرد بهتر و موفقیت آمیز در بالاترین سطح رقابت کمک کند. لذا نبود یا توجه نکردن به امکانات و تسهیلات ورزشی استاندارد از عواملی است که موجب کندی پیشرفت ورزشکاران می‌شود و اگر این مشکل برطرف نشود، بعید به نظر می‌رسد که ورزشکاران بتوانند به بالاترین سطح توانمندی خود برسند (جکسون و پالمر، ۱۹۹۸). با نگاهی اجمالی به بولتن مدال‌های قهرمانی

بسیار با کیفیت برای نظام ورزش قهرمانی فوتبال زنان تربیت خواهند شد.

همچنین در بعد مشارکت ورزشی همانگونه که ملاحظه شد گویه «عدم تخصیص عادلانه منابع مختلف فدراسیونها بین زنان و مردان» با بار عاملی (۰/۹۱۱)، به عنوان مهمترین مانع این سطح شناخته شد. گفتنی است به دلیل تعداد شرکت کنندگان و محدودیتهای مختلف موجود برای مشارکت بانوان در فعالیتهای ورزشی نمی توان مفهوم عادلانه را با برابری یکسان دانست. حضور زنان به عنوان بخش مهمی از پیکره جامعه ما در عرصه ورزش قهرمانی ضرورتی انکارناپذیر است. بدیهی است نیمی از استعدادهای جامعه را زنان تشکیل میدهند. این موضوع که شرایط مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و مدیریتی کشور تا چه حد شرایط را برای شکوفا شدن این استعدادها مهیا کرده است، جای بسی تأمل دارد، اما به هر حال این موضوع ثابت شده است که هر جا محیط برای فعالیتهای اجتماعی زنان مهیاتر شده است، قابلیتهای آنان نیز بروز بیشتری داشته است. با اسناد به این نتیجه پیشنهاد می شود مسئولین ذی ربط، برنامه ریزی مناسب برای مشارکت همه جانبه افراد را فراهم نمایند چرا که هر چه مشارکت در ورزش زنان بیشتر باشد زمینه بروز استعدادها و رشد آنان نیز بیشتر خواهد بود، در نتیجه موجب تقویت و توسعه ورزش قهرمانی نیز خواهد شد.

در سطح رقابت های ملی گویه «نبود استراتژی ملی برای سازماندهی رقابتهای بین المللی در کشور» با بار عاملی ۰/۸۲۴ به عنوان مهمترین مانع این سطح شناخته شد.

ورزشکار در دوران ورزشی با توجه به اینکه عمر قهرمانی ورزشکاران کوتاه می باشد به همرا داشته باشد. حمایت های ورزشی و مالی باعث کاهش دغدغه های روزمره زندگی هر ورزشکار می شود و آنان می توانند با خیالی آسوده تر به ورزش بپردازند. از آنجایی که خدمات حمایتی می تواند سهم مؤثری بر عملکرد هر ورزشکار داشته باشد و به منظور ایجاد انگیزه در ورزشکار و برای بالا بردن عملکرد و بهره وری به ورزشکاران خدمات حمایتی داده می شود؛ بنابراین می طلبد که با حمایت همه جانبه زنان ورزشکار و کاهش دغدغه های فکری آنها، بستر لازم را برای توسعه ورزش آنها فراهم شود تا بانوان فوتبالیست نیز با فراغ بال بیشتری بتوانند به ورزش قهرمانی خود بپردازند.

دیگر یافته های پژوهش نشان داد که در سطح توسعه سیستم و شناسایی استعدادهای ورزشی گویه «کم توجهی به موضوع توسعه فوتبال بانوان در سطوح پایه باشگاه های فوتبال» با بار عاملی ۰/۹۳۲ به عنوان مهمترین مانع این سطح شناخته شد. از نظر دابسون و گودارد<sup>۱۷</sup> (۲۰۰۱)، در ورزش نیز مانند سایر صنایع دو نوع سرمایه گذاری کوتاه مدت و بلندمدت را می توان متصور شد که سرمایه گذاری روی رشد و توسعه بازیکنان در رده های مختلف سنی جزء سرمایه گذاری های بلندمدت نهادهای ورزشی محسوب می شود. حال چنانچه این سرمایه گذاری بلندمدت به طور نظام مند و مداوم توسط باشگاه های فوتبال کشور انجام شود، در آینده ای نه چندان دور ورزشکارانی

(علیزاده و الهی، ۱۳۸۷). از آنجایی که تحقیقات علمی هم در طراحی و ساخت تجهیزات و تسهیلات ورزشی و هم در زمینه‌ی تکنیک‌ها و تاکتیک‌ها و روش‌های تمرینی و آمادگی جسمانی و هم تدابیر تغذیه‌ای، فیزیوتراپی، ماساژ، پزشکی ورزشی، روانشناسی، حرکت‌شناسی و بیومکانیک تاثیر بسزایی بر عملکرد ورزشکاران به ویژه در سطح قهرمانی دارد، توفیق در این زمینه‌ها در صورتی محقق می‌شود که ساختار پژوهشی منسجم با سیاست‌ها و راهبردهای مشخص ایجاد و تقویت شود. در سالهای اخیر هر چند به دلیل افزایش دانشجویان تحصیلات تکمیلی در گرایشهای مختلف علوم ورزشی پتانسیل بالایی در پایان نامه‌ها و رساله‌های این بخش به‌وجود آمده است اما بسیاری از این پژوهشها به صورت هدفمند و بر اساس نیاز انجام نمی‌شود (علیزاده و الهی، ۱۳۸۷). لذا جهت دستیابی به این مزایا باید همکاری قوی بین دانشگاه‌ها و فدراسیون‌ها برقرار گردد تا به طبع آن بتواند نقش تأثیرگذاری در توسعه فوتبال قهرمانی زنان نیز ایفا کند.

در سطح توسعه مربیگری گوینه «عدم نظام نوین مربیگری در ورزش کشور» با بار عاملی ۰/۸۶۲ به عنوان مهمترین مانع این سطح شناخته شد. نیروی انسانی کارآمد و متخصص از مؤثرترین عوامل ارتقای نظام ورزش قهرمانی هر کشور محسوب می‌شود. مربیان به عنوان تربیت کنندگان و هدایت گران ورزشکاران در تمامی سطوح (مبتدی تا نخبه) نقش بسیار مهمی در توسعه ورزش قهرمانی ایفا می‌کنند. رویکرد فعلی تشکیلات ورزشی کشورهای توسعه یافته مبتنی بر آموزش و ارتقای دانش

این نتیجه با نتایج پژوهش‌های اوکلی و گرین (۲۰۰۱)، گرین (۲۰۰۴)، بیکر و همکاران (۲۰۰۳) و سوتیریادو و همکاران<sup>۱۸</sup> (۲۰۰۸) همخوانی دارد. رقابت یک هسته اساسی در موفقیت ورزشی است. با رقابت کردن است که ورزشکاران در معرض دید قرار می‌گیرند. شرکت ورزشکاران در رقابت‌های ملی نه تنها سطح رقابت را افزایش می‌دهد بلکه ورزشکاران آینده‌دار را نیز در معرض دید قرار می‌دهد که برای تبدیل شدن به ورزشکاران قهرمانی نیاز است. برگزاری تورنمنت‌های مختلف و یا شرکت در آنها به بانوان کمک می‌کند تا بهتر توانایی‌های خود را در مقایسه با رقبایان سنجیده و با آمادگی و اعتماد به نفس بیشتری در مسابقات مهم بین‌المللی حضور داشته باشند. همچنین، محمد تقی‌پور (۱۳۸۶) و افتخاری (۱۳۹۳)، نیز برگزاری اردوهای برون مرزی را در پیشرفت ورزش قهرمانی تکواندو و فوتبال زنان مؤثر می‌دانند که با نتایج پژوهش حاضر نیز همخوانی دارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود با درگیر کردن ورزشکاران در اردوها و برگزاری تورنمنت‌های منطقه‌ای و چندجانبه در طول سال بستر مناسبی برای توسعه فوتبال قهرمانی زنان نیز حاصل شود.

در سطح پژوهش علمی گوینه «اولویت ندادن زیاد به تحقیقات علمی» با بار عاملی ۰/۹۲۸ به عنوان مهمترین مانع این سطح شناخته شد. در جهان امروز، پیشرفت و توسعه ورزش کشورها بر مبنای علم و دانش استوار است و پژوهش را باید مبنای همه تحولات و حرکت‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی دانست



مربیان است؛ از این رو بسیاری از کشورها به بازنگری نظام آموزشی، ارزیابی و ارتقای مربیان ورزشی خود پرداخته‌اند (بیگدلی، ۱۳۸۷). هر چند مطالعه وضع موجود نشان دهنده تعداد زیاد افراد دارای مدارک مربیگری در ورزش کشور است، همواره در مورد میزان فعال بودن و نیز کیفیت حرفه‌های این افراد تردید وجود داشته است. به نظر می‌رسد ایجاد نظام نوین مربیگری در ورزش کشور بتواند بخشی از مشکلات پیش رو فوتبال بانوان را از میان بردارد. در سطح سازماندهی و سیاست‌های ورزشی گوپه «مدیریت ضعیف در تیم‌های فوتبال زنان» با بار عاملی ۰/۸۴۶ به عنوان مهمترین مانع این سطح برای توسعه فوتبال قهرمانی زنان ایران شناخته شدند. این نتیجه با تحقیقات دانشمندان زیادی چون اوکلی و گرین (۲۰۰۱)، گرین (۲۰۰۴)، گرین و همکاران (۲۰۰۷) و دی‌پوسچر و همکاران (۲۰۰۸، ۲۰۰۹) تایید می‌شود. در اکثر کشورها مسئولیت تربیت‌بدنی و ورزش با یک سازمان و تشکیلات خاص است که زیر مجموعه‌هایی با وظایف مشخص برای هر یک از بخش‌های جامعه وجود دارد. فقدان سازماندهی برای تعیین خط‌مشی و برنامه‌ریزی بدین منظور در بخش ورزش کشور کاملاً مشهود است و این شاید خود ناشی از خالی بودن جایگاه زنان در مدیریت و سیاست‌های ورزشی کشور است. در واقع اگر بخواهیم در ورزش قهرمانی خود موفق باشیم باید سازماندهی مناسبی در ورزش داشته باشیم.

در سطح حمایت مالی گوپه «نبود سرمایه‌گذاری مناسب در ورزش زنان از طرف بخش‌های خصوصی» با بار عاملی ۰/۹۳۸ به عنوان مهمترین مانع این سطح شناخته شد. این

نتیجه با نتایج پژوهش اوکلی و گرین (۲۰۰۱)، دی‌پوسچر و همکاران (۲۰۰۸، ۲۰۰۹) همخوانی دارد. امروزه تقریباً تمامی کارشناسان معتقدند ایران از مالکیت گسترده دولتی، ساختار انحصاری بازار، درونگرایی و تعامل نداشتن با جهان خارج متحمل لطمات فراوانی شده است. راه حلی که برای رفع این ایرادات ساختاری تجویز میشود استقرار ساختار رقابتی، برون‌گرایی و توسعه تعامل با اقتصاد جهانی است. چنین اهدافی با گسترش نقش و جایگاه بخش خصوصی و قرار گرفتن آن به عنوان اصلی‌ترین عنصر در فعالیت بنگاه‌های اقتصادی امکان‌پذیر است (کابلی‌زاده، ۱۳۸۴). نهادهای ورزش قهرمانی نیز با تشکیلات خصوصی می‌توانند کارآیی دوچندان داشته باشند. (الهی و همکاران، ۱۳۹۱). بنابراین پیشنهاد می‌شود با ایجاد بستری مناسب برای ترغیب حامیان مالی خصوصی در بخش فوتبال زنان زمینه را برای توسعه هرچه بیشتر آنان، فراهم نمود.

بنابراین نتایج این پژوهش بر توجه به زیرساخت‌ها که یکی از عوامل مؤثر در ارتقای کیفی اجرای ورزشی و سهم بسزایی بر موفقیت ورزشکاران دارد تاکید دارد؛ لذا می‌بایست قبل از هر چیز مدیران و تصمیم‌سازان در راستای توسعه فوتبال قهرمانی زنان به بررسی و رفع موانع‌های موجود در این سطح بپردازند. بطور کلی همانطور که بیان شد عوامل سطح مدیریتی به طور کامل و در پاره‌های موارد به طور جزئی با سیاست‌گذاری‌ها و خط‌مشی‌های ورزشی تعیین می‌شوند. در صورتی که همه شرایط برای توسعه ورزشی مساوی باشد، ورزشکارانی موفق خواهند شد که سیستم‌های ورزشی مؤثرتر و کارآمدتری

- الهی، علیرضا و پورآقایی اردکانی، زهرا (۱۳۸۳). بررسی وضعیت استادیوم‌های فوتبال کشور در مقایسه با استانداردهای اروپایی. نشریه علمی پژوهشی حرکت، شماره ۱۹، صص ۷۹-۶۳.
- المیری، مجتبی؛ نادریان جهرمی، مسعود؛ حسینی، محمدسلطان؛ نصرافهانی، علیرضا و رحیمی، محمد (۱۳۸۸). بررسی عوامل موثر برحضور تماشاگران فوتبال در ورزشگاه‌ها. مدیریت ورزشی، شماره ۳، صص ۷۳-۶۱.
- بیگدلی، مهدی (۱۳۸۷). نظام راهبردی آموزش و ارتقای مربیان انگلستان. سری مقالات اولین همایش ملی مدیریت ورزشی با تاکید بر سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران، تهران، آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک.
- تقی‌پور، محمد. طهرانی، پروانه (۱۳۸۶). مقایسه دیدگاه ورزشکاران، مربیان و صاحبان نظران در مورد راهکارهای پیشرفت ورزش تکواندو زنان کشور. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، صص ۹۶-۹۳.
- جلالی فراهانی، مجید (۱۳۸۴). بررسی قوت‌ها و ضعف‌های تیم ملی فوتبال ایران در جام جهانی فرانسه (۱۹۹۸)، به منظور ارائه راهکار برای جام جهانی ۲۰۰۶. نشریه حرکت، شماره ۲۶، صص ۷۱-۵۹.
- خلیلی نودهی، سیده لیلا (۱۳۹۴). بررسی مشکلات زنان ورزشکار قهرمان قایقران ایران. پروپوزال ارائه شده در دانشگاه گیلان.
- راجر جکسون، ریچارد پالم (۱۹۹۸). راهنمای مدیریت ورزشی. گروه مترجمان (۱۳۸۳)، چاپ سوم، کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران.
- رضایی صوفی، مرتضی (۱۳۸۴). بررسی اوقات فراغت دانش آموزان پسر مقطع متوسطه شهرستان رشت. مجله نشاط، شماره ۱۶۹، نشریه آموزش و پرورش.

در ورزش قهرمانی خود داشته باشند، به همین دلیل است که فدراسیون‌های ورزشی در سراسر جهان مبالغ هنگفتی جهت ارتقای ورزش قهرمانی کشور خود هزینه می‌کنند و در واقع فوتبال قهرمانی در ورزش به رقابت بین سیستم‌ها تبدیل شده است. لذا پیشنهاد می‌شود داشتن یک سیستم موثر که در آن به عوامل سطح مدیریتی فوتبال قهرمانی زنان توجه ویژه شود می‌تواند در توسعه فوتبال قهرمانی زنان ایران مؤثر واقع گردد.

### منابع

- احمدی، سیروس (۱۳۹۰). بررسی و تعیین عوامل اثرگذار بر موفقیت ورزش قهرمانی ایران. رساله دکترا، دانشگاه آزاد تهران مرکز.
- افتخاری، عذرا. بنار، نوشین. امامی، مینا و منصورصادقی، منیژه (۱۳۹۴). واکاوی موانع و چالش‌های توسعه والیبال زنان ایران. چکیده مقالات اولین همایش ملی انجمن علمی مدیریت ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی. تهران. صص ۷۰-۶۸.
- افتخاری، عذرا (۱۳۹۳). بررسی موانع توسعه فوتبال قهرمانی زنان ایران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شمال آمل.
- الهی، علیرضا؛ مظفری، سید امیراحمد؛ عباسی، شهمت؛ احدپور، هنگامه و رضایی، زین‌العابدین (۱۳۹۱). راهبردهای توسعه نظام ورزش قهرمانی ایران. نشریه مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۱۳، صص ۴۸-۳۳.
- الهی، علیرضا (۱۳۸۷). موانع و راهکارهای توسعه اقتصادی صنعت فوتبال جمهوری اسلامی ایران. رساله انتشار نیافته دکترای تخصصی مدیریت و برنامه‌ریزی در ورزش، دانشگاه تهران، دانشکده تربیت بدنی.

- رضوی، سید محمد حسین، خوش چهره، محمد، کاظم نژاد، انوشیروان و اسدی، حسن (۱۳۸۳). خصوصی سازی در ورزش با تاکید بر ورزش قهرمانی. نشریه علمی پژوهشی المپیک، شماره ۲۸.
- رضائی نژاد، رحیم، عیدی، حسین، هژیری، کاظم، ریحانی، محمد، عسگری، بهمن (۱۳۹۳). مدیریت ورزش نخبه. چاپ اول، انتشارات پایدار دانشگاه شمال.
- علیزاده، محمدحسین، الهی، علیرضا (۱۳۸۷). برنامه ریزی راهبردی پژوهشهای حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی جمهوری اسلامی ایران. طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- سجادی، سید نصرالله (۱۳۷۹). بررسی علل ناکامی تیمهای ملی فوتبال جوانان در مسابقات آسیایی ۱۹۹۸-۱۹۷۸. طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران.
- عسگری خانقاه، اصغر؛ حسن زاده، علیرضا (۱۳۸۱). فوتبال و فردیت فرهنگها. ماهنامه علوم اجتماعی، شماره ۱۹، صص ۱۰۸-۱۱۶.
- علیوند، علی نور (۱۳۸۶). بررسی جامعه شناختی عوامل موثر بر وندالیسم و آوباشی گری در ورزش فوتبال. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان.
- قاسمی، حمید؛ مظفری، امیر احمد؛ امیر تاش، علی محمد (۱۳۸۶). توسعه ورزش از طریق تلویزیون در ایران. نشریه پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۲۲، صص ۲۱۲-۲۲۲.
- کابلی زاده، احمد (۱۳۸۴). خصوصی سازی مردمی؛ کارآیی همراه با عدالت. تهران، مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی.
- کشر، سارا (۱۳۸۵). تجزیه و تحلیل عوامل بازدارنده زنان از مشارکت در فعالیت های ورزشی تفریحی شهر تهران. پایان نامه دکترای، دانشگاه تربیت مدرس تهران.
- گرین، مایک. هولیهان، باری (۱۳۸۷). سیاستگذاری و اولویت بندی در توسعه ورزش قهرمانی. ترجمه رضا قراخانلو. انتشارات کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران. ص ۵.
- وثوقی، منصور؛ خسروی نژاد، سید محسن (۱۳۸۸). بررسی عوامل فرهنگی اجتماعی رفتار هیجانی تماشاگران فوتبال. پژوهش نامه علوم اجتماعی، سال سوم، شماره ۱، صص ۱۴۸-۱۲۶.
- ویک، داک؛ ارولی، لیز (۱۹۹۶). زنان و فوتبال. ترجمه آرش رستگارزاده و عباس ترافی (۱۳۸۸). ماهنامه اطلاعات حکمت و معرفت، شماره ۴۱، صص ۴۱-۳۵.
- Green, M & Houlihan, B (2005). Elite sport development. policy learning and political priorities. London and new yourk: Rutledge.
- De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., & Shibli, s. (2006). A conceptual framework for analysing sports policy factors leading to international success. European Sport Management Quarterly, 6, 185-215.
- Dobson, S., & Goddard, J. (2001). The Economics of Football, Landon, CAMBRIDGE University Press, First Published,
- Messner, M & Michael, A (1994). Sports and male domination: the female athlete as contested ideological terrain. In S. Birrell; C. l. Cole (Ed) Women, sport, and culture. (pp. 65-80). Human Kinetics, USA.
- Hoffman, R., Ging, L.C, & Ramasamy, B (2002). The socioeconomic determinants of international soccer performance. Journal of Applied Economics 5(2): 253-272.

- the Special Issue. *Sport Management Review*, 11: 217-223.
- Abbott, A. and Collins, D (2004). Eliminating the dichotomy between theory and practice in talent identification and development: considering the role of psychology, *Journal of Sports Sciences*, 22(5): 395-408.
  - Gibbons, T., McConnel, A., Forster, T., Riewald, S. & Peterson, K (2003). Reflections on success: US Olympians describe the success factors and obstacles that most influenced their Olympic development, Report phase II. United States Olympic Committee (USOC).
  - De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., Shibli, S., & Bingham, J (2009 ). Explaining international sporting success : An international comparison of elite sport systems and policies in six countries .*Sport Management Review*, Vol 12, no 3: 113-136.
  - Oakley, B., Green, M (2001). The production of olympic champions: international perspective on elite sport development systems. *European Journal of Sport Management*, 8(1): 83- 105.
  - Bernard, A.B., & Busse, M.R (2000). Who wins the Olympic games : Economies and medal totals. *Review of Economics and Statistics*, 86(1): 413-417.
  - Johnson, K.N., & Ali, A (2004). A tale of two seasons: participation and medal counts at the summer and winter Olympic games, *Social Science Quarterly*, 85: 974- 993.
  - John, M., Luiz and Riyas Fadal (2010). An economic analysis of sports performance in Africa.
  - Johnson, D.K.N., and Ali, A (2000). Coming to play or coming
  - Garry A Gelade, Paul Dobson (2007). Predicting the comparative strengths of national football teams. *Social Science Quarterly*, Volume 88, Issue 1, pages 244-258.
  - Garcia, P.C., Jesus, A. Dopico Castro and Jose, M. Sanchez Santos (2007). The economic geography of football success: empirical evidence from European cities. *Diritto ed Economia Dello Sport*. Vol 3, fasc2: 178-191.
  - Gould, D., Guinan, D., Greenleaf, C., Medbery, R., & Peterson, K (1999). Factors influencing Olympic performance: perception of athletes and coaches from moreand less successful teams. *The Sport Psychologist*, 13: 371-394.
  - Kuper, G.H., & Sterken, E. (2003). Olympic participation and performance since 1896. Retrieved September, 2003, from <http://som.eldoc.ub.rug.nl/reports/>.
  - Baker, J., Horton, S., Robertson-Wilson, J., & Wall, M (2003). Nurturing sport expertise: Factors influencing the development of elite athletes. *Journal of Sports Science and Medicine*, 2: 1-9.
  - Green Mick (2004). Changing policy priorities for sport in England: the emergence of elite sport development as a key policy cancer. *Leisure Studies*. Vol 23, No 4: 365-386.
  - Chad, D.Mc., Evay, Mark S, Timothy D, Deschriveer Matthew T, Brown (2005). Facility age and attendance in major league baseball. *Sport Management Review* 8: 19-41.
  - Kalliopi, D.S., (Popi), Sotiriadou, B (2008). Christine GreenSport Development . *Systems, Policies and Pathways: An Introduction to*

- Stewart, B., Nicholson, M., Smith, A., & Westerbeek, H (2004). Australian sport: Better by design? The evolution of Australian sport policy, in Sotiriadou, K.P., Shilbury, D (2009).
- Keith Davids and Josepe Baker (2007). *Genes, environment and sport performance*. Why the nature – nurture dualism is no longer relevant, *Sport Med*, 37(1): 21-34.
- Hamilton, B., Bennell, K., and Fricker, P (2001). *Beliefs and Athletic Performance: Belief and Attribution Patterns of Australian Athletes and Sports Physicians Towards Successful Athletic Performance*, *New Zealand Journal of Sports Medicine*, 29(1): 6-13.
- Lally, P., and Kerr, G (2008). *The effects of athlete retirement on parents*. *Journal of Applied Sport Psychology* 20: 42-56.
- Woo kim, jin (2010). *The worth of sport event sponsorship: an event study, tourned of management and marketing research*. Vol 5,pp 1-14.
- to win. Participation and success at the olympic games. Wellesley College Dept. of Economics Working Paper No. 2000-10.
- De Bosscher, V., De Knop, P. van Bottenburg, M (2009). An analysis of homogeneity and heterogeneity of elite sports systems in six nations. *International Journal of Sports Marketing & Sponsorship*, Vol. 10 No. 2 pp. 111-131.
- Bohlke, N., Robinson, L (2009). Benchmarking of elite sport Systems. *Management Decision*, Vol 47, No 1: 67-84.
- Clumpner, R.A. (1994) in De Bosscher et al (2008). 21st century success in international competition. In Wilcox, R. (ed.) *Sport in the Global Village*, 298-303. Morgantown, WV: FIT.
- Sotiriadou, K., Shilbury, D., & Quick, S.P (2008). The attraction, retention/transition and nurturing process of sport development: some Australian evidence. *Journal of Sport Management* 22(3): 247-272.



## The Identification of Obstacles to development of women's elite football in Iran

Ozra Eftekhari<sup>1\*</sup>, Hamid Reza Goharrostami<sup>2</sup>, Mohammad Reza Borumand<sup>3</sup>

Received: Dec 31, 2014

Accepted: Oct 12, 2015

---

### Abstract

**Objective:** The purpose of this research was an identification of obstacles to development of women's championship football in Iran.

**Methodology:** This study is a descriptive-survey that do it survey form. Measuring tool of research is a 9 dimnesions questionnaire Debosscher elite sport development and developed by interview and research Foundations. In interview section, Statistical population was national coaches, national players and woman Expert referees and national players that interview lasted until Achieving Saturated. In questionnaire section, population was included coaches (n=22), Supervisors (n=22), referees (n=22) that samples was equal to population. And players of women's football super league (n=150). Method of sampling was Purposive sampling. Overall, 152 people as statistical sampling selected in this research. Data analysed by using SPSS software (ver: 22) to KS statistical tests and Friedman.factor analysis did with Amos 21.

**Results:** Results showed that among nine dimensionals of management levels, sport facilities was the most important obstacle with 0.895 factor loads and financial support was the least important with 0.464 factor load barriers in women's championship football development.

**Conclusion:** regarding to this current results, the most important obstacle of womens' championship football was sport facility. According to women's sport is at the beginning of the path of development. Therefore in the current situation requires to the development of sports facilities and equipment. Although, other dimensionals are as development obstacles of womens championship football with significant important. but descision makers should pay more attention to development of womens championship football based on this this research.

**Keywords:** Middle levels, Championship football, Development barriers, Women.

---

1. MA. Student of Sport Management

2. Assistant professor University of Guilan

3. Assistant professor University of SHahid Beheshti.

\*Email: Ozra.Eftekhari@Gmail.Com